
Definitief programma: Emissie Symposium Water 11 april 2019
Locatie: de Observant, Stadhuisplein 7 in Amersfoort (www.observant.nl)

- 09.30 Inloop, koffie/thee en inschrijving workshops
- 10.00 Opening en welkom
- 10.15 **Nieuwe ontwikkelingen en cijfers in de EmissieRegistratie**
Erwin Roex (Deltares)
De afgelopen jaren zijn bij een aantal emissiebronnen verbeteringen in de manier van berekenen uitgevoerd. Tijd voor een update! In deze presentatie worden in een vogelvlucht de belangrijkste wijzigingen gepresenteerd en worden de gevolgen voor de EmissieRegistratie besproken. Tevens wordt een doorkijk gegeven naar de rest van het programma.
- 10.45 **Het nieuwe landelijke waterkwaliteitsmodel; een update**
Frank van der Bolt (WEnR)
Het Landelijk waterkwaliteitsmodel (LWKM) is een nieuw beleidsondersteunend instrument voor het beantwoorden van vragen rond evaluatie van meststoffenbeleid en de KRW. Het model is vooral gericht op nutriënten (meststofverliezen, concentraties en vrachten). In deze presentatie wordt ingegaan op het LWKM en de daarmee samenhangende modellen zoals INITIATOR. Ook zullen de eerste resultaten van het LWKM besproken worden.
- 11.15 Pauze
- 11.40 **Nutriëntenaanpak Maas: van bronnenanalyse naar opgaven voor partijen!**
Henk van Wezel (Provincie Noord-Brabant)
In het Maasstroomgebied wordt een verkenning uitgevoerd van de problematiek en aanpak van het nutriëntendossier. Hiervoor is in samenwerking met de regionale waterbeheerders op uniforme wijze een bronnenanalyse uitgewerkt voor 140 deelgebieden. Rekening houdend met de mate van normoverschrijding zijn vervolgens reductie-opgaven aan partijen toebedeeld (waterschappen, buurlanden, landbouw, gemeenten, etc). In deze presentatie wordt kort de werkwijze gepresenteerd en vooral ingegaan op het gebruik hiervan in het bestuurlijke proces.
- 12.10 **SOLUTIONS**
Jos van Gils (Deltares)
In oktober 2018 is het project SOLUTIONS tot een einde gekomen. In dit project is door een groot aantal Europese partners, waaronder een aantal Nederlandse, gewerkt aan de ontwikkeling van een aantal modellen en methodieken die ter ondersteuning kunnen dienen voor stakeholders (beleidsmakers, waterbeheerders) op het gebied van chemische waterkwaliteit. Zo is er voor een groot aantal bestaande (REACH stoffen en bestrijdingsmiddelen), maar ook opkomende stoffen (o.a. geneesmiddelen) op Europese schaal een risicobeoordeling uitgevoerd. Deze is gebaseerd op geschatte emissies, modeltransport en gedrag door aquatische systemen en relevante milieu informatie over deze stoffen. Tijdens de presentatie zullen de belangrijkste resultaten en de toepasbaarheid van het SOLUTIONS project gepresenteerd worden.
- 12.40 Lunch
- 13.30 Workshops (zie volgende bladzijde)
- 15.45 Plenaire terugmelding workshops
- 16.00 Borrel

Vragen: mail EmissieRegistratie (emissieregistratie@deltares.nl)

Workshops: Emissie Symposium Water 11 april 2019

Locatie: de Observant, Stadhuisplein 7 in Amersfoort (www.observant.nl)

Tijdens de middag van het Emissie Symposium Water worden onderstaande workshops aangeboden in twee rondes. Elke workshop duurt een uur. Van 15.45 tot 16.00 is er tijd voor een plenaire terugmelding, waarna wordt afgesloten met een borrel.

Hoe is SOLUTIONS toepasbaar voor Nederland?

Zaal: Mathildezaal

Binnen de Kennisimpuls Waterkwaliteit is de ambitie uitgesproken om de methodiek en modellen die zijn ontwikkeld binnen het Europese project SOLUTIONS toepasbaar te maken voor de Nederlandse situatie. Het betreft hier het verbeteren van emissieschattingen, de Nederlandse hydrologie, maar ook milieu-informatie zoals toxiciteitsdata. In deze workshop zal met de deelnemers besproken worden wat zij als de grootste uitdagingen zien in het huidige stoffenbeleid en waar wat hun betreft de nadruk in activiteiten op moet komen te liggen.

Deze workshop wordt begeleid door Leo Posthuma (RIVM), Jos van Gils en Erwin Roex (Deltares)

Ammonium, wat moeten we hier nu mee?

Zaal: Henrickzaal

Ammonium is de meest overschrijdende specifieke verontreiniging in Nederland. In deze workshop willen we op het 'probleem' ammonium inzoomen. Hierbij komen verschillende vragen aan de orde. Hoe zit het ook alweer met de KRW norm van ammonium en waarom is die zo laag? Wordt ammonium als probleem gevoeld, dus wat is het urgentiegevoel als de norm wordt overschreden? Heeft het kwantificeren van bronnen zin? En zo ja welke? Of moet er veel meer beheer worden gevoerd op de condities van het ontvangende oppervlaktewater? Welke maatregelen zouden effectief zijn. Is er ervaring mee?

Deze workshop wordt begeleid door Bas van der Grift (KWR) en Jan Roelsma (Wetterskip Fryslân)

Keukentafeltool

Zaal: Geniezaal

De Keukentafeltool is een instrument waarmee de effecten van landbouwmaatregelen op de nutriëntenverliezen op perceelsniveau kunnen worden gekwantificeerd en een doorvertaling kan worden gemaakt naar de waterkwaliteit op een benedenstrooms KRW-meetpunt. In opdracht van I&W hebben Deltares en WEnR eind 2018 een 0.5 versie van de tool opgeleverd. In de workshop wordt de tool gedemonstreerd, kunnen deelnemers er zelf mee werken en is er ruimte voor feedback en discussie over mogelijke aanvullende functionaliteiten.

Deze workshop wordt begeleid door Joost van den Roovaart en Joachim Rozemeijer (Deltares)

Cursus EmissieRegistratie (alleen ronde 1)

Zaal: Franciscuszaal

In deze workshop leert u in korte tijd hoe u emissiecijfers van een aantal verontreinigende stoffen naar oppervlaktewater en riool kunt downloaden. Na een korte introductie gaat u zelf aan de slag. Onder deskundige begeleiding gaat u grafieken en kaarten maken van bronnen en stoffen die u zelf relevant acht.

Deze workshop wordt begeleid door Nanette van Duijnhoven (Deltares) en Jolien Huijstee (RIVM)

Vernieuwing website EmissieRegistratie (alleen ronde 2)

Zaal: Franciscuszaal

In deze workshop gaan we met u in gesprek over het gebruik van de website van de EmissieRegistratie (www.emissieregistratie.nl). Het RIVM is bezig met een inventarisatie van gebruikerswensen van bezoekers en gebruikers van de website. De website bevat veel data, maar we merken door het veranderende speelveld dat de behoeften van gebruikers veranderen. Om beter aan te kunnen sluiten bij vragen en wensen van huidige en nieuwe gebruikers horen we graag van u hoe u de website nu gebruikt, wat goed werkt, wat in uw ogen anders zou kunnen en waar kansen liggen voor verbetering.

Deze workshop wordt begeleid door Joyce Zwartkruis en Romuald ten Molder (RIVM)
